

Acta de la 39a sessió del Consell Català d'Estadística

Data: 26 d'octubre de 2020

Horari: de 17.00 a 19.00 h.

Lloc: sessió en línia

Hi assisteixen:

Sra. Guadalupe Gómez Melis
Sr. Xavier Cuadras Morató
Sr. Albert Castellanos Maduell

Sr. Xavier Tort-Martorell i Llabres
Sra. Marianna Bosch Casabò
Sr. Santiago Thió i Fernández
de Henestrosa

Sr. Carles Capdevila i Marquès
Sra. Carme Ruiz i Viñals
Sr. Josep M. Oller i Sala
Sr. Josep M. Mateo i Sanz
Sr. Antoni Meseguer i Artola
Sr. Antoni Mora Corral
Sr. Moisès Bonal i Ferrer
Sr. Daniel Garrell i Ballester
Sr. Jordi Oliveres i Prats
Sra. Maria Àngels Barbarà Fondevila

Sr. Salvador Guillermo i Viñeta
Sr. Joan de Solà-Morales i Rubió
Sr. Jaume Massó i Cartagena

Sr. Jordi Argelaguet i Argemí
Sra. Cristina Rovira i Trepà

Sr. Josep Sort i Ticó

Sra. Mercè Perelló i Jané

Presidenta del Consell Català d'Estadística
Director de l'Idescat, que actua com a secretari
Vicepresident del Consell Rector del Sistema
estadístic de Catalunya

Universitat Politècnica de Catalunya
Universitat Ramon Llull

Universitat de Girona

Universitat de Lleida

Universitat Abat Oliba CEU

Universitat de Barcelona

Universitat Rovira i Virgili

Universitat Oberta de Catalunya

Universitat Internacional de Catalunya

PIMEC

CCOO

Associació Catalana de Municipis i Comarques
Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de
Dades

Foment del Treball Nacional

Institut d'Estudis Catalans

Director de l'Institut Cartogràfic i Geològic de
Catalunya

Director del Centre d'Estudis d'Opinió

Sub-directora general de Producció i Coordinació
de l'Idescat

Sub-director general d'Informació i Comunicació
de l'Idescat

Sub-directora general d'Administració i Serveis
Generals de l'Idescat

S'han excusat d'assistir-hi:

Sra. Natàlia Mas Guix	Vicepresidenta del Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya
Sr. Pere Puig i Casado	Universitat Autònoma de Barcelona
Sr. Jaume Garcia Villar	Universitat Pompeu Fabra
Sr. Josep Manuel Fandiño i Crespo	UGT
Sra. Montserrat Feliu Roig	Federació de Municipis de Catalunya
Sr. Leopoldo Gay Montalvo	Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya
Sr. Joan Carles Martori i Cañas	Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya

Ordre del dia

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió del 22 de novembre de 2019.
2. Informe del director de l'Institut d'Estadística de Catalunya.
3. Proposta de Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2021.
4. Informe i aprovació, si escau, del dictamen elaborat per la Comissió de Treball del Consell Català d'Estadística sobre la proposta del Programa anual d'actuació estadística per al 2021.
5. Informe sobre el compliment del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2019.
6. Pla estadístic de Catalunya 2022-2025.
7. Torn obert de paraules.

Desenvolupament de la sessió

En sessió en línia, a les 17.00 hores del dia 26 d'octubre de 2020, amb assistència de les persones abans esmentades, es reuneix el Consell Català d'Estadística (en endavant, Consell) en sessió anual ordinària, per tal de tractar els temes assenyalats en l'ordre del dia de la convocatòria.

Guadalupe Gómez Melis, presidenta del Consell, obre la sessió i dona la benvinguda als assistents i destaca l'excepcionalitat d'haver de fer la reunió en format virtual a causa de la pandèmia. Tot seguit excusa l'absència dels membres del Consell que no poden assistir a la reunió. També esmenta que l'any 2020 coincideix amb el 30è aniversari de l'Idescat i que recentment s'ha celebrat el Dia de l'Estadística i expressa el desig que en un futur no molt llunyà es pugui celebrar aquest aniversari presencialment.

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió anterior

El secretari del Consell informa que no se n'ha rebut cap esmena.

El Consell dona conformitat a l'acta número 38, corresponent a la sessió del Consell del dia 22 de novembre de 2019, i sense que cap dels presents hi faci cap altra observació, s'aprova l'acta per unanimitat.

2. Informe del director de l'Institut d'Estadística de Catalunya

La presidenta dona la paraula al director de l'Idescat perquè presenti el seu informe amb les actuacions més destacades que l'Idescat ha dut a terme des de la darrera reunió presencial del Consell, celebrada el dia 22 de novembre de 2019.

El director inicia la seva intervenció dient que per analitzar la gestió dels darrers dotze mesos, necessàriament ha de fer referència a la greu crisi sanitària que ha viscut el país com a conseqüència de la irrupció de la covid-19. La situació d'alerta sanitària va comportar un confinament general de la població i, per part de l'Idescat, la necessitat d'un esforç considerable per adaptar tota l'organització del treball a la nova realitat i garantir la prestació de tots els serveis amb la màxima qualitat possible. Expressa la seva gratitud a tots els integrants de l'equip humà de l'Institut i, en especial, a les dues sub-directores i al sub-director presents a la reunió pel gran esforç realitzat que ha permès que tots els serveis seguissin en actiu en tot moment.

De l'activitat realitzada durant el darrer any en destaca les actuacions següents:

Informació estadística per al seguiment de la covid-19

Seguint el model d'altres països avançats, l'Idescat també s'ha sumat al compromís d'oferir a través del seu web informació estadística relacionada amb la crisi de la covid-19 per mostrar-ne l'impacte a la població, l'economia i la societat catalanes. Aquest nou apartat es va fer públic a l'abril de 2020. L'objectiu de la informació publicada és proporcionar a la ciutadania, les empreses, el Govern i les administracions una selecció de les dades més rellevants que permetin mesurar l'impacte de la covid-19 i facilitar-ne el seguiment.

La informació es presenta en dos grans apartats: "Indicadors", que mostra la informació més recent de l'activitat econòmica i social a curt termini, i, "Temes" que mostra les estadístiques relacionades més rellevants per àmbits temàtics. En són un exemple la

incorporació de les defuncions per dia, la població per regions sanitàries (útil per les fases de la desescalada), o la informació dels afiliats per mesos (a més del trimestre). D'altra banda, en el cas de les empreses, l'enquesta trimestral del Clima empresarial dedica des de l'inici de la crisi sanitària un mòdul especial sobre qüestions relatives a l'impacte que té en els negocis la covid-19 (teletreball, TIC, suspensió d'activitats, problemes de liquidesa, etc.).

Índex d'igualtat de gènere de Catalunya

Al gener del 2020, l'Idescat va publicar per primera vegada l'índex d'igualtat de gènere (IIG) de Catalunya. Aquesta estadística que elabora l'Idescat juntament amb l'Institut Català de les Dones es basa en la metodologia de l'Institut Europeu de la Igualtat de Gènere (EIGE) i té per objectiu reflectir la realitat de la igualtat entre homes i dones en aspectes importants del benestar i el desenvolupament de les persones. Es calcula a partir de 31 indicadors bàsics, estructurats de forma jeràrquica en 6 dimensions: treball, diners, coneixement, temps, poder i salut. Els resultats de l'IIG i dels seus components es presenten en una escala adimensional, en un interval que va d'1 a 100, en el qual 1 significa desigualtat total i 100, igualtat total.

Indicadors dels objectius de desenvolupament sostenible per a Catalunya

El 23 de setembre de 2020, amb motiu del 5è aniversari de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides (25 de setembre), l'Idescat va publicar per primera vegada els indicadors dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de la UE per a Catalunya, d'acord amb els criteris metodològics d'Eurostat. Els organismes responsables d'aquesta actuació estadística són l'Idescat i el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) amb la col·laboració de la resta de departaments de la Generalitat. La difusió del conjunt d'indicadors, que s'anirà completant progressivament, es va iniciar amb la publicació de les sèries temporals d'una seixantena d'indicadors. Aquests indicadors s'estructuren a partir dels 17 ODS de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides i proporcionen una visió estadística del desenvolupament sostenible a la UE i els seus estats membres.

Projeccions de població per a tots els municipis de Catalunya

L'Idescat ha publicat per primera vegada al febrer del 2020 les Projeccions de població municipals 2018-2033. S'ofereix informació de tots els municipis de Catalunya per tal de respondre a la necessitat d'informació especialment de les corporacions locals.

Incorporació al web de l'Idescat de les estadístiques oficials elaborades pels departaments de la Generalitat

L'Idescat ha integrat al llarg del 2020 la consulta des del web de l'Idescat de les estadístiques oficials produïdes pels departaments de la Generalitat. Aquesta informació es pot consultar a través de les pàgines temàtiques corresponents dins la secció "Estadístiques

d'altres organismes". Per a cada estadística s'obre una nova pàgina que ofereix una ressenya de l'actuació, la fitxa del programa on està recollida, informa de l'organisme responsable i un enllaç per a la consulta dels resultats que condueix a la pàgina web de l'organisme responsable.

Informes metodològics estandarditzats (Generic Statistical Information Model- GSIM)

En el pla metodològic i amb l'objectiu fonamental de normalització estadística, l'Idescat avança sota el paraigües del Sistema integrat de metadades Qualitas, en disposar d'informació harmonitzada en l'àmbit de Catalunya i internacional. En aquest sentit s'està treballant en els informes metodològics estandarditzats que constitueixen les metadades de referència que acompanyen les dades de les actuacions estadístiques i que permeten conèixer, d'una manera sistemàtica, homogènia i estructurada, els continguts, metodologies i aspectes de qualitat associats a cada estadística. Aquests informes es basen en una Recomanació de la Comissió Europea, sobre metadades de referència del Sistema estadístic europeu.

El director de l'Idescat amplia la informació amb altres línies d'actuació destacades fetes durant el darrer any en relació amb les millores i ampliació de la base informativa:

- **Enquesta d'usos del temps.** S'està finalitzant un avantprojecte d'aquesta actuació estadística en col·laboració amb el Centre d'Estudis Demogràfics. I, d'altra banda, el 22 d'octubre de 2020, es va publicar al DOGC l'Acord de Govern pel qual s'aprova el Pla Viure Millor (Pla de transició cap a la reforma horària) que recull l'elaboració d'aquesta enquesta com una iniciativa per incrementar el temps de descans (OE3-OO11-M82). Està previst que es completi la definició del projecte al primer semestre de 2021 i, en el segon, es podria iniciar el treball de camp. Aquesta recollida, però, es podria veure afectada per la situació de la crisi sanitària en aquell moment.
- **Estadística del mercat de treball de les persones amb discapacitat:** es va publicar per primera vegada l'abril del 2020.
- **Revisió estadística dels comptes econòmics de Catalunya 2019.** Aquesta actualització es va publicar al març del 2020 i ha consistit a incorporar noves fonts d'informació i millorar els procediments d'estimació del conjunt de variables. Aquesta revisió impulsada per Eurostat té com a objectiu homogeneïtzar els canvis dels comptes nacionals de tots els estats membres de la Unió Europea. Idescat ha revisat les sèries econòmiques del PIB de Catalunya (sèrie 2000-2019) des de l'òptica de l'oferta, demanda i rendes, així com les variables relacionades amb l'ocupació.
- El director també destaca, en aquest apartat, el proper tancament del Compte satèl·lit de turisme, l'Enquesta de fecunditat 2018, els treballs metodològics de l'Índex socioeconòmic territorial.

Altres actuacions de l'Idescat han estat:

- **Servei als investigadors:** S'està treballant en una pàgina web específica per als investigadors que reculli els procediments que cal seguir per desenvolupar recerques a partir de dades de l'Idescat i s'hi farà constar l'eventual taxa pel servei —avui s'aplica, si escau, la taxa per comandes estadístiques a mida, però s'haurà de crear una taxa específica per l'accés a dades amb finalitats de recerca—. En aquesta pàgina també s'hi referenciaran els projectes de recerca que ja s'han compromès o s'han portat a terme amb dades facilitades per l'Idescat.
- **Personal Idescat:** el director destaca que s'han incorporat 5 tècnics superiors estadístics per ocupar llocs de treball de nova creació —3 dones i 2 homes—, que són el resultat de 3 incorporacions noves i 2 promocions de personal de l'Idescat.

El director també fa referència al fet que per raons diferents les iniciatives normatives ja presentades a la darrera reunió del Consell: el *Reglament d'accés, ús i integració de registres d'origen administratiu i estadístics amb finalitats estadístiques* i el *Decret de procediment d'autorització per a l'accés a dades confidencials amb finalitats científiques emparades pel secret estadístic* no han avançat al ritme que hauríem volgut.

Presència institucional:

- 29 de gener de 2020: V Reunió plenària de l'Observatori d'Igualtat de Gènere, amb la *Presentació de l'índex d'igualtat de gènere de Catalunya*.
- 22 de maig de 2020: lliurament del premi especial Idescat en el marc del XI concurs Planter de sondeig i experiments, organitzat per la UPC.
- 23 de setembre de 2020: acte de presentació dels indicadors dels Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) per a Catalunya.
- 23 d'octubre de 2020: Celebració del dia de l'Estadística de Catalunya, organitzat per l'Idescat i la Societat Catalana d'Estadística, de forma virtual. L'esdeveniment virtual va comptar amb una conferència del director de CaixaBank Research, el doctor Oriol Aspax Bracons, i s'hi van lliurar els premis al concurs Student i de la nova iniciativa Data Story Telling a Twitter, ambdós amb notables aportacions de qualitat.
- 6 d'octubre de 2020: reunió del Consell Assessor per a la Reforma Horària, amb la *presentació de l'avantprojecte de l'EUT per a Catalunya*.
- 21-23 d'octubre de 2020: seminari en línia. De Aranda al Big Data. Historia y mutación del Censo en España, amb la presentació del *Registre estadístic de territori: contingut i metodologia*.

Presència en grups de treballs externs:

- Comitè Interterritorial d'Estadística (CITE).

- Grup de treball sobre Indicadors de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible.
- Grup de treball sobre l'Anàlisi de fonts i mètodes dels Sistema de Comptes Nacionals.
- Grup de treball sobre Node d'Interoperabilitat Estadística (interSTAT).
- Organismes estadístics de les comunitats autònomes.
 - Grup de treball sobre indicadors dels ODS (Agenda 2030).
 - Grup de treball amb la TGSS.
 - Grup de treball de Comerç amb l'estranger.

Activitats de formació i promoció estadística:

- Cursos i sessions tècniques: 3 cursos (29 assistents) i 7 sessions tècniques (279 assistents).
- Cooperació educativa: 1 conveni d'estada en pràctiques (105 hores), Concurs Student i Planter i 8 visites de centres educatius (305 assistents).

Assistència tècnica al Sistema estadístic de Catalunya (SEC):

- Departaments: suport a 7 enquestes.
- Altres organismes: suport a 2 enquestes.

Activitats en l'àmbit de la recerca:

- Sol·licituds de microdades per a finalitats científiques: UB (2), CED (1), UIC (1), UOC (1), UPF (1), IPEG (2), IAE-CSIC (1), BGSE (3).
- Línies de recerca Idescat: Seguiment de l'impacte de la covid-19; Elaboració del compte de fluxos de materials de l'economia catalana; Tractament dels efectes de calendari i estacional en els indicadors de conjuntura econòmica; Sistema integrat de metadades Qualitas.
- SORT: 2020 volum 44, publicats 8 articles al 1r número dels 71 articles rebuts. Factor d'impacte 2019: 0,778.

La presidenta agraeix la presentació del director i la feina feta per l'Idescat en el darrer any.

La presidenta planteja al director de l'Idescat que li sembla molt baix el nombre de sol·licituds de microdades per a finalitats científiques que rep l'Idescat comparades amb el nombre de centres i investigadors del país. El director de l'Idescat li respon que coincideix amb la valoració, però que és un tema que cada vegada està prenent més importància i que creixerà en els propers anys. La raó de rebre poques sol·licituds són diverses, però una és que es disposa de pocs recursos humans per destinar a aquesta tasca. Cristina Rovira, subdirectora general de Producció i Coordinació de l'Idescat, intervé per dir que no és tant el nombre de sol·licituds com de quin tipus són les que es reben, perquè amb l'evolució de les TIC cada vegada són més complexes, es demana encreuament i integració de fonts estadístiques administratives i fa que augmenti el cost de la seva preparació.

Jordi Oliveres, representant de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, intervé per dir que aprofitant que enguany se celebra el 30è aniversari de la creació de l'Idescat, recorda que en els primers anys de l'Idescat també es va detectar aquesta manca d'utilització de les dades estadístiques produïdes per part dels investigadors. Per impulsar aquest ús es va encarregar al professor Salvador Giner que liderés l'edició del llibre *La societat catalana* amb la participació de més de setanta experts universitaris del món de la sociologia i de l'economia, amb l'objectiu que coneguessin i fessin servir les dades de l'Idescat.

La presidenta dona el Consell per informat sobre l'activitat de l'Idescat presentada pel seu director.

3. Proposta de Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2021

La presidenta demana al director de l'Idescat que informi sobre el nou Programa anual d'actuació estadística de Catalunya (d'ara en endavant, PAAE) per a l'any 2021 i que el Govern haurà d'aprovar abans del 31 de desembre de 2020. La documentació ha estat distribuïda amb anterioritat als membres del Consell.

El director de l'Idescat presenta el PAAE 2021, el 5è programa que desplega la Llei del pla estadístic de Catalunya 2017-2020, que constitueix el primer PAAE a l'empara del PEC 2017-2020 en situació de pròrroga. Recorda que un cop s'aprova el dictamen favorable del Consell Català d'Estadística i l'aprova el Consell Rector del SEC, el conseller o la consellera competent en matèria estadística l'eleva al Govern perquè l'aprovi per decret.

El PAAE 2021 ha estat elaborat amb la col·laboració dels organismes del Sistema estadístic de Catalunya (en endavant, SEC) durant el període juliol-setembre d'enguany, i la recollida de la informació mitjançant una aplicació web adreçada al SEC i l'assistència de l'Idescat.

La proposta del nombre total d'actuacions estadístiques programades per al 2021 és de 327, en 114 de les quals hi participa l'Idescat, 194 els departaments de la Generalitat de Catalunya i 43 altres agents del SEC. D'aquestes 40 són noves i 287 consolidades. Pel que fa als costos directes estimats, les xifres estan en la línia d'anys anteriors, amb un cost directe total d'11,7 milions d'euros i un cost directe mitjà estimat per actuació de 35,9 milers d'euros.

A continuació el director comenta algunes de les novetats més destacables de les actuacions del PAAE 2021, per àmbits del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020 i els organismes que hi participen:

Població

- Projeccions de població activa 2018 (Idescat)
- Estadística de l'onomàstica (Idescat)

Treball i societat

- Demografia de l'afiliació de la Seguretat Social (Idescat)
- Enquesta del finançament i la despesa de l'ensenyament privat (Idescat, EDU, EMC)
- Enquesta de violència masclista a Catalunya (INT, PRE, SLT, AJBCN, IERMB, Idescat)
- Estadística de la pràctica esportiva de menors (PRE, EDU, Idescat)
- Enquesta a la joventut de Catalunya (TSF, Idescat)

Condicions de vida i protecció social

- Estadística d'informes d'estrangeria (TSF)
- Indicadors covid-19 (Idescat, SLT)
- Estadística de la violència masclista detectada al sistema sanitari públic de Catalunya (SLT, AQuAS, ICD)
- Enquesta de salut de la ciutat de Barcelona (AJ, BCN, ASPB, Idescat)

Indicadors i estadística de síntesi

- Indicadors de l'economia blava (ARP, Idescat)
- Índex d'envelliment actiu (Idescat, TSF)
- Indicadors dels objectius de desenvolupament sostenible (ONU) (Idescat, EXI, departaments)

Una vegada finalitzada la intervenció del director, la presidenta del Consell agraeix l'informe presentat.

4. Informe i aprovació, si escau, del dictamen elaborat per la Comissió de Treball del Consell Català d'Estadística sobre la proposta del Programa anual d'actuació estadística per al 2021

La presidenta obre aquest punt de l'ordre del dia recordant que en la darrera reunió del Consell es va proposar de crear comissions per tractar diferents aspectes de les funcions del Consell. D'aquella proposta en va sorgir la creació d'una comissió de treball per fer un dictamen sobre la proposta de PAAE 2021. La creació d'aquesta Comissió es va aprovar en la reunió extraordinària del Consell Català d'Estadística que es va celebrar per via telemàtica el 19 de juliol de 2020.

La Comissió està integrada per la presidenta del Consell, Guadalupe Gómez Melis, que la presideix, els representants de l'Associació Catalana de Municipis, Jordi Oliveres i Prats, i de la Universitat Abat Oliba CEU, Carme Ruiz-Viñals, directora de la Càtedra d'Empresa Familiar i Creació d'Empreses, així com pel professor de la Universitat de Barcelona i

president de la Societat Catalana d'Estadística, Ernest Pons Fanals, que actua en qualitat d'expert extern.

La Comissió es va reunir el dia 14 de setembre de 2020 per avaluar la documentació rebuda de l'Idescat sobre la proposta de PAAE 2021 el dia 9 de setembre de 2020. A la reunió s'hi van afegir, com a assessors, les dues sub-directores i el sub-director, així com el responsable de l'Àrea d'Estàndards i Qualitat de l'Idescat. Després d'aquesta reunió, els membres de la Comissió van elaborar el dictamen.

La presidenta fa lectura del dictamen que, prèviament, ha estat distribuït als membres del Consell, i el sotmet a la seva consideració. Els principals punts d'aquest document fan referència a:

- Donar suport a la continuïtat en la producció de sèries estadístiques i incorporar noves estadístiques, segons la necessitat social d'informació.
- Donar prioritat a la disponibilitat d'estadístiques relacionades amb les desigualtats de gènere i la violència masclista i donar identitat a l'estadística d'Onomàstica.
- Diferenciar les activitats sobre difusió estadística i les activitats estadístiques instrumentals de les pròpiament estadístiques en el proper PEC 2022-2025.
- Explorar quins altres actors socials seria convenient incorporar al Consell i crear comissions per augmentar la interrelació amb el personal tècnic de l'Idescat.

Carme Ruiz i Viñals, representant de la Universitat Abat Oliba CEU, intervé per comentar que ha resultat molt enriquidor treballar en aquesta comissió i amb membres de l'Idescat per elaborar el dictamen. Creu que és molt positiu per al Consell que els seus membres, amb perfil molts diferents, treballin en equip perquè en poden sorgir més idees que una reunió plenària.

Jordi Oliveres intervé per agrair a l'equip tècnic de l'Idescat l'actitud i el temps dedicat a la Comissió. Un agraïment al qual també s'afegeix la presidenta en nom de tots els membres de la Comissió.

El Consell fa seu el dictamen favorable relatiu a la proposta de PAAE 2021 que es presentarà al Consell Rector del SEC perquè l'aprovi.

5. Informe sobre el compliment del Programa anual d'actuació estadística per al 2019

La presidenta dona la paraula a la sub-directora general de Producció i Coordinació de l'Idescat, Cristina Rovira, per tal que informi del compliment del Programa anual d'actuació

estadística per al 2019 (PAAE 2019), la documentació del qual ha estat distribuïda amb anterioritat als membres del Consell.

Cristina Rovira informa que un cop finalitzat el període d'abast de les actuacions recollides al PAAE 2019, a l'Idescat li correspon fer-ne el seguiment, supervisar-ne i homologar-ne l'execució i elaborar un informe sobre el seu grau de compliment, del qual el Govern ha de donar compte al Parlament de Catalunya. Aquesta informació es pot consultar al web de l'Idescat on el compliment es mostra: en verd, quan l'actuació s'ha dut a terme totalment; en gris, quan s'ha dut a terme parcialment, i, en vermell, quan no s'ha realitzat:

<http://www.idescat.cat/pec/2017-2020/?cat=acompliment&paae=2019>

El compliment de les actuacions del PAAE 2019 ha estat del 95,7% (es consideren tant les actuacions dutes a terme com les dutes a terme parcialment). Del total de 323 actuacions estadístiques programades l'any 2019, 282 s'han dut a terme, 27 s'han dut a terme parcialment i 14 no s'han dut a terme. La sub-directora fa una breu explicació dels motius del compliment parcial o no compliment de les actuacions esmentades i comenta que la direcció de l'Idescat considera satisfactori aquest grau de compliment i que està en línia amb les dels PAAE anteriors.

Finalment, el Consell es dona per assabentat de l'informe sobre l'execució del PAAE 2019 presentat per l'Idescat.

6. Pla estadístic de Catalunya 2022-2025

La presidenta dona la paraula al director de l'Idescat perquè presenti l'estat actual dels treballs previst per preparar l'Avantprojecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2022-2025 (en endavant, PEC).

El director de l'Idescat inicia la presentació dient que parlar del 7è PEC 2022-2025 significa parlar del futur de l'Idescat i del Sistema estadístic de Catalunya. El PEC és l'instrument d'ordenació i de planificació de l'estadística d'interès de la Generalitat i s'aprova per Llei del Parlament amb periodicitat quadriennal, després que s'hagi redactat i aprovat l'avantprojecte de Llei. Afirmar que, la voluntat de l'Idescat és que la seva preparació es faci amb ple coneixement dels plans estadístics de l'entorn i la documentació de referència i, també, de la participació, a través d'una consulta estructurada, feta a usuaris, experts, membres dels òrgans col·legiats i membres del SEC. I, també, una referència al grau de compliment d'acord amb el cabal de la Unió Europea sobre estadística oficial, com a objectiu a l'hora de planificar les actuacions estadístiques a Catalunya.

El nou PEC ha de recollir com a mínim el que s'estableix a l'article 42 de la Llei d'estadística i ha d'establir la determinació dels objectius generals, els objectius específics de les activitats estadístiques, els criteris i les prioritats d'execució d'aquest Pla i, també, la col·laboració institucional que caldrà mantenir per dur-lo a terme. El PEC per una part té un

format de norma legal amb drets i deures i, alhora, és un exercici de planificació estratègica perquè estableix objectius generals i específics i també mesures per al seu seguiment i avaluació.

Al director de l'Idescat li correspon impulsar l'elaboració del projecte de Pla estadístic i els programes anuals que el desenvolupen; al CRSEC li correspon l'aprovació de les propostes pertinents d'activitats estadístiques per elaborar el PEC, i al Consell Català d'Estadística li correspon, com a òrgan consultiu, l'elaboració d'un dictamen previ no vinculant sobre el projecte del PEC abans elevat al conseller esmentat. El CCE també és competent per elaborar propostes i recomanacions sobre l'estadística i la seva situació a Catalunya en relació amb l'Estat i amb la UE.

Les línies estratègiques per al nou PEC proposades per la direcció de l'Idescat serien les següents:

- 1) Extensió de tota l'estadística oficial a Catalunya del *Codi de Bones Pràctiques de les Estadístiques Europees* i disseny de mecanismes de seguiment i avaluació del procés d'adaptació.
- 2) Atenció a l'usuari i les seves necessitats com a eix central de la producció i la difusió de l'estadística oficial de Catalunya (coneixement de les necessitats dels usuaris i política de facilitar de manera segura l'accés a la màxima quantitat de dades). En especial, consolidar la promoció i l'ús de les dades procedents de l'estadística oficial en els àmbits de la investigació científica i l'avaluació de les polítiques públiques.
- 3) Potenciació de l'ús de registres administratius per a l'elaboració de les estadístiques oficials (millorar la qualitat dels registres i garantir-ne l'accés als òrgans estadístics).
- 4) Ús de fonts no tradicionals per a l'elaboració de les estadístiques oficials (big data, xarxes socials, etc.). Estudi del marc legal existent i les experiències d'altres instituts i potenciació dels acords amb empreses i institucions per fer ús de les noves fonts d'informació.
- 5) Aprofundiment en la via d'incorporar la perspectiva de gènere i edat i d'aconseguir majors graus de desagregació geogràfica en l'estadística oficial.
- 6) Major atenció de l'estadística oficial a les temàtiques mediambientals i relatives als col·lectius més vulnerables.
- 7) Foment de la difusió i comunicació de l'estadística oficial, especialment a través de la millora contínua del web de l'Idescat (Portal Estadístic de Catalunya) i dels mitjans de comunicació i l'aprofitament de les xarxes socials.
- 8) Extensió d'estàndards metodològics i de qualitat en totes les operacions de l'estadística oficial de Catalunya per garantir la seva confiança i comparabilitat general (elaboració de guies i manuals de treball).
- 9) Garantia del respecte del secret estadístic i el compliment de la legislació sobre protecció de dades personals per part de tots els òrgans del Sistema estadístic de Catalunya.
- 10) Delimitació de l'univers d'òrgans i institucions que conformen el SEC i definició dels protocols de corresponsabilitat i col·laboració en l'elaboració de les activitats estadístiques del PEC.

Per abordar el nou PEC, del qual l'Idescat en serà l'organisme coordinador, cal fer un seguit de treballs preparatoris. Una part correspon al mateix Idescat que, amb caràcter intern, ha de seleccionar els elements de la reflexió i els seus subjectes, establir l'operativa general i fixar encàrrecs-calendaris propis. L'Idescat es faria càrrec dels documents i les anàlisis següents: avanç del compliment del PEC 2017-2020; anàlisi de referents-antecedents en planificació estadística de l'entorn; grau d'alineació amb la normativa estadística de la UE; anàlisi de la satisfacció dels usuaris sobre la producció i difusió estadística, i, disseny i execució d'una possible consulta a usuaris/experts/organismes especialitzats. D'altra banda, cal constituir comissions de treball en el si del Consell Català d'Estadística i del Consell Rector del SEC. L'àmbit del seu treball podria cobrir els aspectes següents: valoració de la pertinència, fiabilitat, puntualitat, coherència i accessibilitat de la producció actual del SEC; i fer propostes prioritzades de millores i novetats en la futura producció/difusió estadística del SEC.

Les fases del cronograma a seguir serien:

- I. Ordre del conseller competent en matèria d'estadística oficial per a l'inici dels treballs preparatoris. En aquest punt, la sub-directora general d'Administració i Serveis Generals puntualitza que s'ha d'iniciar amb un Acord de Govern que aprova una memòria preliminar, al qual seguirà un procés de consulta.
- II. Realització de les anàlisis i la documentació de referència a càrrec de l'Idescat, a fi de subministrar-ho a les comissions de treball dels òrgans col·legiats i madurar les propostes internes per al futur Pla.
- III. Reunions bilaterals/multilaterals amb els òrgans estadístics del SEC per tal d'explicar els treballs preparatoris i comptar amb la seva col·laboració/suggeriments.
- IV. Sessions de treball de les comissions de treball del CCE i CRSEC, amb el suport tècnic i sota la coordinació de l'Idescat.
- V. Elaboració de la proposta d'avantprojecte de llei del setè Pla estadístic, a càrrec de l'Idescat, a partir de les anàlisis internes i suggeriments externs.

Tot seguit, el director enumera el treball que ja està fent l'Idescat per preparar aquest avantprojecte: anàlisi d'altres sistemes estadístics regionals i estatals; l'avanç sobre el compliment dels programes anuals dels anys 2017, 2018, 2019 i 2020; l'avaluació de l'assoliment dels objectius generals i específics del PEC 2017-2020, i l'avaluació del grau de compliment de la legislació europea sobre estadística oficial, tant en termes d'estadística regional comunitària com estatal.

D'altra banda, també fa referència a la proposta de consulta més o menys estructurada per recollir l'opinió dels usuaris, experts i organismes especialitzats per obtenir una avaluació externa de la producció i difusió estadística actual i de les millores que es podrien incorporar en el nou PEC. El qüestionari de la consulta comprendria dues parts: la primera part s'orientaria a l'avaluació de l'actual producció/difusió estadística basada a valorar la seva

adequació als quatre principis següents del *Codi europeu de bones pràctiques*: precisió i fiabilitat, oportunitat i puntualitat, coherència i comparabilitat, i accessibilitat i claredat; i la segona es dedicaria a la identificació de les estadístiques necessàries o rellevants. En aquest cas, la valoració es basa en el principi de “pertinència” del *Codi europeu de bones pràctiques*, entès com el fet que “les estadístiques han de satisfer les necessitats dels usuaris”.

Per últim, destaca que pel que fa al compliment del cabal d'estadística oficial, es proposa com a referència el cabal de la UE en matèria d'estadística oficial, i també es tindran en compte les especificitats que poden aplicar-se al cas de Catalunya com a regió europea, prevista a l'Annex XXI del cabal UE per al futur acord d'associació amb Andorra, San Marino i Mònaco (actualment en curs de negociació i que recull un seguit d'exempcions totals o parcials atenent a la reduïda dimensió territorial i infraestructura estadística). L'anàlisi del grau de compliment o alineació amb l'estadística oficial europea es planteja en dues fases: la proposta de perspectiva d'alineació, i la coincidència (total o parcial) amb les estadístiques previstes en el pla estadístic vigent d'acord amb els paràmetres següents: conceptual (conceptes, variables, indicadors, ràtios i similars); sectorial (per sectors d'activitat econòmica, sectors institucionals, etc.); territorial (dades nacionals, regionals, locals, urbanes, etc.), i periodicitat (quadriennal, anual, trimestral, mensual, etc.).

La presidenta del Consell agraeix l'exposició del director de l'Idescat i anima els membres a opinar sobre quina creuen que és la millor manera de participar en l'elaboració del nou PEC.

La presidenta obre aquest torn de paraules demanant quin és el termini màxim en què cal tenir elaborat aquest avantprojecte de llei. El director de l'Idescat respon que, atès que és una llei, cal preveure que tot el procés parlamentari no és curt i que hauria d'entrar en vigor al gener de 2022 amb el programa estadístic previst per als quatre anys. Això significa tenir-ho tot preparat per a la tardor de 2021. La sub-directora general d'Administració i Serveis generals de l'Idescat, Mercè Perelló, informa en aquest punt que per raó del procés electoral que s'obrirà properament, en el qual decauen totes les iniciatives legislatives en tràmit, s'ha demanat opinió a Assessoria Jurídica del VEH perquè es pronunciï sobre la viabilitat d'obrir ara un procediment normatiu com el que es planteja.

Antoni Meseguer i Artola, representant de la Universitat Oberta de Catalunya, demana si s'està pensant a utilitzar *big data* i dades de xarxes socials per incorporar-les a l'estadística oficial. El director de l'Idescat respon que aquesta és una assignatura pendent no només a l'Idescat sinó també a d'altres òrgans estadístics. En concret, Eurostat té un plantejament ara mateix que encara no es tradueix a la pràctica en les estadístiques oficials europees. I, pel que fa a l'INE, han començat a fer algunes temptatives a través del que anomenen “estadística experimental”. És el cas de l'ús de dades dels mòbils per a mobilitat de la població o a l'atles que estan fent amb dades de l'Agència Tributària. Està clar que això és el futur, però ni la legislació ni els procediments encara estan prou definits per aplicar-les a l'estadística oficial, tot i que, afegeix, segur que hi haurà canvis substantius al llarg del

proper PEC. Cristina Rovira, sub-directora general de Producció i Coordinació de l'Idescat, concreta que l'estadística oficial requereix tenir continuïtat, que pugui explicar un relat en el temps, perquè està molt bé utilitzar dades però només podem fer-ho una única vegada. Antoni Meseguer i Artola conclou el tema dient que segurament la màxima dificultat sigui que la majoria d'aquestes dades estan en mans d'empreses privades i que això, tot i ser el futur, farà més complicat el seu ús.

Cristina Rovira vol emfatitzar que la preparació d'un PEC comporta molta feina que no es veu i que una cosa és donar el tret de sortida, però que tots hem de tenir present que cal avançar al més aviat possible tot el que s'hagi de fer perquè al final els tràmits parlamentaris són llargs i se'ns pot tirar el temps a sobre.

Sense més intervencions dels assistents, la presidenta dona el Consell per informat sobre l'activitat de l'Idescat en aquest àmbit.

7. Torn obert de paraules

La presidenta del Consell obre el torn de paraules.

La presidenta recorda que, tal com s'ha informat a la reunió, es crearan dues comissions de treball, una per analitzar una eventual actualització de la composició de membres del Consell i una altra per a la preparació del nou PEC. Aquesta proposta es comunicarà als membres per correu electrònic. I demana que si algun dels membres es vol proposar per a alguna de les comissions li ho pot comunicar directament a ella mateixa com a presidenta del Consell.

Jordi Oliveres i Prats demana per què quan cerca "Idescat" a Google sempre surt la versió castellana del web de l'Idescat, i voldria saber si és un tema de configuració seva o del sistema de l'Idescat. Hi ha diverses intervencions sobre el tema i hi ha la sensació que segurament és un tema de configuració de cada dispositiu. Josep Sort i Ticó, sub-director d'Informació i Comunicació de l'Idescat, intervé per dir que immediatament comprovaran si és una qüestió que es pot resoldre des dels sistemes de l'Idescat i si fos això es faria el necessari perquè el resultat de la cerca sigui en català.

La presidenta es fa ressò d'un missatge que Josep M. Oller i Sala, representant de la Universitat de Barcelona, ha escrit en el canal del xat perquè ha hagut de deixar la reunió minuts abans. En aquest missatge, es dona una idea per al futur, facilitar a l'usuari jugar amb les dades formant una plataforma estil *gapminder* (<https://www.gapminder.org/tools/>).

Sense més intervencions, la presidenta del Consell dona per acabada la reunió del Consell a les 19.00 hores, i desitja molta força i salut a tots i agraeix l'assistència a tothom.

Acords

1. Aprovar l'acta de la sessió del Consell celebrada el 22 de novembre de 2019.
2. Emetre un dictamen previ favorable a la proposta del PAAE 2021.
3. Donar-se per assabentat de l'informe sobre el compliment del PAAE 2019.
4. Donar-se per assabentat del pla de treball previst per preparar l'Avantprojecte de llei del Pla estadístic de Catalunya 2022-2025.

La presidenta aixeca la sessió, de la qual, com a secretari, estenc aquesta acta.

Vist i plau

Guadalupe Gómez Melis
Presidenta del
Consell Català d'Estadística

Xavier Cuadras Morató
Director de l'Idescat
Secretari del Consell Català d'Estadística

Glossari

AJBCN: Ajuntament de Barcelona
AQuAS: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya
ARP: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
ASPB: Agència de Salut Pública de Barcelona
BGSE: Barcelona Graduate School of Economics
CADS: Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible
CCE: Consell Català d'Estadística
CED: Centre d'Estudis Demogràfics
CRSEC: Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya
CSIC: Consell Superior d'Investigacions Científiques
EDU: Departament d'Educació
EIGE: Institut Europeu de la Igualtat de Gènere
EXI: Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència
IAE: Institut d'Anàlisi Econòmica
ICD: Institut Català de les Dones
IIG: índex d'igualtat de gènere
INT: Departament d'Interior
IPEG: Institut d'Economia Política i Governança
IRMB: Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona
ONU: Organització de les Nacions Unides
ODS Objectius de desenvolupament sostenible
PRE: Departament de la Presidència
SEC: Sistema estadístic de Catalunya
SLT: Departament de Salut
TGSS: Tresoreria General de la Seguretat Social
TSF: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
UB: Universitat de Barcelona
UIC: Universitat Internacional de Catalunya
UOC: Universitat Oberta de Catalunya
UPC: Universitat Politècnica de Catalunya
UPF: Universitat Pompeu Fabra